

Кукурудза, зокрема **зернова**, повсюди на 25-87, макс. 100% обстежених площ заселена **стебловим (кукурудзяним) метеликом**, гусениці якого, за чисельності 1-2 екз. на рослину, пошкодили 5-20, макс. в осередках Запорізької області до 30% рослин та 1-10% качанів. В лісостепових та степових областях окрім стеблового метелика господарсько відчутної шкоди посівам кукурудзи завдають гусениці **листогризучих совок**, а саме **бавовникової**, якими пошкоджено 3-15% рослин культури. Також на рослинах кукурудзи живляться **злакові попелиці** (15-78% площ, 15-30% рослин). **Пухирчастою та летучою сажками** охоплено до 5% рослин, **гельмінтоспориозом** 2-10% рослин, осередково на **іржу** хворіє 2-12% рослин.

Посіви **сої, багаторічних трав** пошкоджуються **кліщем, попелицями, трипсом, довгоносіками**, в Степу, подекуди Лісостепу гусеницями **акацієвої вогнівки, листогризучих совок**. Повсюдно 2-17% рослин хворі на **аскохітоз, бактеріальний опік, жовту мозаїку, септоріоз, пероноспороз, церкоспороз, іржу**.

За повсюдних періодичних опадів та коливань температур у посівах **цукрових буряків**, передусім лісостепових та поліських областей, 2-6% рослин уражено **церкоспорозом**. Поряд з цим 1,5-4% рослин хворіють на **борошнисту росу, фомоз, пероноспороз, рамуляріоз**. Хвороби коренеплідів, зокрема **парша, хвостова гниль, дуплистість** уразили 1-5% рослин. За таких умов оздоровлюють рослини та призупиняють поширення церкоспорозу за появи окремих плям на 3-5% рослин через обприскування посівів.

5-53% посівів та 2-13 рослин **соняшника** уражені **пероноспорозом, іржею, септоріозом**. З ознаками **білої** (прикоренева, стеблова, кошикова) та **сірої гнилей** виявлено 2-6% рослин. Погодні умови сприяють подальшому поширенню **фомозу** на 2-22, макс. 55% рослин в осередках Кіровоградської області. У кошиках, здебільшого непанцерних сортів харчуються гусениці **соняшникової вогнівки та бавовникової совки**, у стеблах розвиваються **соняшникові шипоноска та вусач**, на 3-22% рослин - **геліхризова попелиця, трипси**, подекуди шкодять гусениці **лучного та стеблового (кукурудзяного) метеликів**.

Овочеві культури і **картопля** потерпають від комплексу шкідників (гусінь численних **совок, біланів, попелиці, колорадський жук**), на **пасльонових** культурах зростає ураженість рослин **фітофторозом, альтернаріозом, макроспориозом, пероноспорозом, бактеріозами**, іншими. Середньо та пізньостиглі сорти **капусти** хворіють на **бактеріози**.

В **плодових** насадженнях розвивається II покоління **яблуневої плодожерки**, дерева заселяють **сисні (попелиці, кліщі, щитівки)** шкідники. Погодні умови скрізь сприяють інтенсивному розвитку хвороб, зокрема **парші, борошнистої роси, плодової гнилі**. У **виноградниках** розвиваються гусениці **гронової листокрутки, павутинні**, інші види **кліщів**; опади та оптимальні температури обумовили поширення та розвиток **оїдіуму, мілдью**, подекуди **чорної гнилей**. Захист насаджень проводять з урахуванням «періоду очікування».

В господарствах постійно здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами.